

ارزیابی جایگاه مسجد در ارتقا کیفیت فضای شهر اسلامی

فاطمه شریف مقدم*^۱، مریم امیری^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه خيام، (F.sharif.ca@gmail.com)

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه خيام، (Amiri.maryam68@yahoo.com)

چکیده

از اوایل دوره پهلوی، با تغییر تدریجی نحوه تفکر و اندیشه و طبعاً نوع زندگی انسان ایرانی، که نتیجه عقب نشینی او در برابر نگاه مدرنیستی و انسان مداری غرب بود، و البته در کنار مولفه های دیگر، به مرور شاهد کاهش کیفیت فضاهای زندگی و اجتماعی هستیم. از جمله عناصر فضاهای شهری که طی این دگردیسی دچار مشکلات شد، مسجد می باشد. در واقع مساجد امروزی، اغلب قشر خاصی از جامعه که خود طالب حضور در این فضا هستند را پذیراست و در زمینه گسترش فعالیت های خود برای سایر اقشار جامعه، چندان قوی عمل نمی کند. از آنجا که مسجد به عنوان یکی از عناصر مهم فضای شهری تاثیر به سزایی در تعاملات اجتماعی مردم جامعه و در مقیاس کوچکتر مردم یک محله دارد، در این پژوهش، با روش تحقیق کتابخانه ای و مراجعه به منابع مختلف سعی شده با نگاه به گذشته سرزمینمان، راهکارهای ارتقاء جایگاه مسجد در یک فضای شهری باز یابی شوند. امید که گوشه ای از این امر محقق شده باشد. در ابتدا به دنبال تعاریف صحیح از فضای شهری در شهر اسلامی بودیم و در نهایت با بررسی این مسئله در گذشته سرزمینمان، تلاش شد مولفه ها و پارامترهای موثر در بهبود ارتقاء جایگاه مسجد در یک فضای شهری اسلامی، تا حد امکان، استخراج شود.

واژه های کلیدی: فضای شهری، مسجد، تعاملات اجتماعی، کیفیت فضا